

Hammastekniikka World Wide Web:issä

Internetliittymät ovat muutaman viime vuoden aikana yleistyneet Suomen kotitalouksissa voimakkaasti. Myös moniin pienyrityksiin on hankittu internetliittymä. Internetiä kutsutaan tiedon valtatieksi ja se sisältääkin valtavan määrän tietoa. Ongelmana vain on löytää tarvitsemaansa tietoa tästä valtavasta, monipuolisesta ja sirpaleisesta kokonaisuudesta. Hammasteknikkolehti päätti kokeilla kuinka hyvin tarvitsemaansa tietoa löytää ja tarjoaako internet mitään todellista hyötyä ammatissa toimivalle hammasteknikolle.

Internetin merkittävimmän osan nykyään muodostaa World Wide Web eli webbi, lyhennettynä WWW. Kyseessä on lähes loputon joukko erilaisten yritysten, yhteisöjen ja yksityisten ylläpitämiä sivuja joita voi käydä lukemassa tietokoneeseen asennetulla selainohjelmalla. Nämä sivut sisältävät valtavan määrän erilaista informaatiota kaikilta elämän eri alueilta. Osa sivuista on täysin yhdentekeviä mutta webistä löytyy myös suuri joukko eri alojen yritysten, oppilaitosten, yliopistojen, tutkimuslaitosten, asiantuntijoiden, julkisyhteisöjen jne. ylläpitämiä sivuja, joiden tarjoama informaatio on ajankohtaista, luotettavaa ja kiinnostavaa.

Internetsurffailu on monien mielestä hauskaa ajankulua. Tällä tarkoitetaan

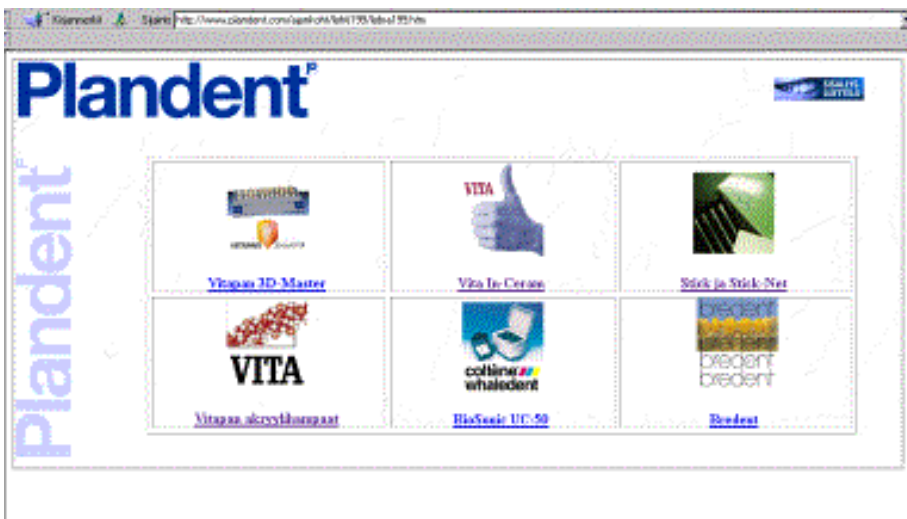

suhteellisen päämäärätöntä siirtymistä sivulta toiselle. Surffaillessa usein törmääkin mitä mielikuvituksellisimpiin ja kiinnostavimpiin sivuihin. Hyödyllistä tietoa näin kuitenkin harvoin löytää. Tarkennettua tietoa etsivän täytyykin osata liikkua internetissä ja käyttää sen tarjoamia mahdollisuuksia hyväkseen.

Jokaisella webbisivulla on oma osoiteensa. Jos tietää haluamansa sivun osoitteen, riittää kun kirjoittaa sen selaimen osoitevalikkoon. Jos etsittäväan

aiheeseen liittyvät osoitteet eivät ole tiedossa, täytyy ne etsiä. Webissä on tätä varten useita hakupalvelimia. Hakupalvelimelle annetaan sopiva hakumäärittäminen ja kone etsii kaikki määrittämisen mukaiset sivut. Hakumäärittäksenä voi käyttää esimerkiksi tuotteen tai yrityksen nimeä, aiheeseen liittyviä termejä ja sanoja tai henkilö nimiä. Hakusanoja voivat olla muun muassa "dental technology", "porcelain crowns", hammastekniikka, dentsply jne. On tärkeää, että hakusana on etsittäväan aiheeseen sopiva, väärä tai huono hakusana tuottaa tietoa väärästä alueesta. Alkuun onkin vaikeata keksiä oikean tiedon tuottavia hakusanoja. Muutamia hakuja tehtyään alkaa kuitenkin päästä perille siitä, minkälaista tietoa eri hakusanat tai niiden yhdistelmät tuottavat.

Hyviä hakupalvelimia ovat mm. AltaVista (parhaana pidetty), Lycos, Galaxy ja Web Crawler. Hakupalvelimet eroavat hakuperiaatteiltaan toisistaan. Tämän vuoksi kannattaa käyttää useampia palvelimia. Jos yksi ei löydä informaatiota käyttämiesi hakukriteerien mukaan, saattaa toinen löytää paljonkin. Tietoja hakupalvelimista ja

niiden osoitteista löytyy osoitteesta www.scp.fi/kirjasto/hakukone.htm.

Aloitin perehtymisen internetin hammastekniseen sisältöön kotimaisista hammastarvikeliikkeistä nähdäkseni mitä niillä on tarjottavana webissä. Tällä hetkellä ainakin kahdella suurimmalla tarvikeliikkeellä eli Hammasvälineellä ja Plandentilla on webissä edustavat ja monipuoliset kotisivut. Näiltä sivuilta löytyy informaatiota itse yrityksestä, henkilökunnasta, uutuustuotteista, sekä mahdollisuus suorittaa tarvikehankintoja internetin kautta. Tällöin asiakas ei ole sidottu liikkeen aukioloaikoihin vaan tilauksia voi tehdä vuorokauden ympäri silloin kun itselle parhaiten sopii. Tästä on varmasti apua laboratorioille, ainakin kiireaikoina. Lisäksi Hammasvälineen ja Plandentin kotisivuilta löytyivät kohtuullisen hyvät hammasalan linkkisivut, joilta on suora pääsy suurimpien valmistajien, yliopistojen ja hammasalan järjestöjen sivuille.

Seuraavaksi halusin selvittää kuinka paljon teknistä informaatiota hammasalan tuotteista on saatavana internetin kautta. Useimmista tuotteista näytti olevan tarjolla ainakin jotain informaatiota mutta tarjonta oli tasoltaan kovin kirjavaa. Satunnaisessa otoksessa löytyi tunnettuja tuotteita, joista ainoa tarjottava tieto oli tuotteen nimi tai esim. posliinipurkin kuva. Löytyi myös tuotteita joista tarjolla oli laajahko esittely, käyttöohjeet ja fysikaaliset ominaisuudet. Tällaisesta informaatiosta onkin jo todellista käytännön hyötyä hammasteknikon työssä. Tässä suhteessa positiivisista tuotteista mainittakoon Espen Sinfony, josta löytyi valmistajan kotisivuilta laajan esittelyn lisäksi hienosti kuvitettu step by step käyttö- ja kerros-tusohjeisto. Myös Begon kotisivuilta löytyi helposti esim. yrityksen valmistamien rankametallien kovuus- ja lujuusarvot sekä joidenkin tuotteiden käyttöohjeet. Useimpien valmistajien kotisivuilta oli myös helposti tilattavissa lisätietoja ja esitteitä eri tuotteista.

Kokeilin myös kuinka hyvin johonkin tiettyyn hammastekniseen ongelmaan löytyy apua internetistä. Tulokset olivat hyvin vaihtelevia ja usein tiedon saanti riippui siitä, millä hakunetelmällä ja hakusanoilla haku tehtiin. Useimmiten tiedon saanti oli myös melko hidasta ja vaati useita yrityksiä eri hakusanoilla. Löysin kuitenkin useita kiinnostavia tieteellisiä alan artikkeleita tai näiden tiivistelmiä sekä osoitteita, joista on mahdollisuus tilata artik-

keli kokonaisuudessaan. Myös pääsy internetin kautta hammaslääketieteellisiin kirjastoihin mahdollistaa helpon tavan hankkia tietoa. Muun muassa Helsingin yliopiston hammaslääketieteen laitoksen kirjastosta voi tilata kappioita kiinnostavista artikkeleista ja kirjoista.

Lopuksi kokeilin kuinka suomalaiset hammaslaboratoriot ovat lähteneet markkinoinnissaan yms.toiminnassaan hyödyntämään internetiä. Tein AltaVistalla yksinkertaisen haun hakusanalla hammaslaboratorio. Tuloksena 79 sivua, joissa mainittiin hammaslaboratorio. Näistä vain kaksi oli hammaslaboratorioiden kotisivuja. Toinen oli yksinkertainen yhden sivun esite laboratorion osoitteineen ja yhteystietoineen. Toinen eli hammaslaboratorio Dentri- on kotisivu olikin sitäkin vaikuttavampi esitys. Kotisivu on erittäin laaja ja monipuolinen sisältäen monenlaista mielenkiintoista informaatiota niin po-

tilaalle, hammaslääkäriasiakkaalle kuin vierailevalle kollegallekin. Lisäksi sivuilta löytyy erittäin monipuolinen hammasteknisten linkkien sivu. Suosittelen jokaista hammastekniikasta kiinnostunutta, jolla vain on mahdollisuus käyttää internetiä, varaamaan vähintään pari tuntia aikaa ja käymään tutustumassa Dentri- on kotisivuihin. Aika ei varmasti tule pitkäksi tai mene hukkaan.

Kartoitin internetin tarjoamia mahdollisuuksia hammasteknikolle laajemmin noin neljä vuotta sitten. Silloin hyödyllisen informaation tarjonta oli melko vähäistä ja sitä oli vaikea löytää. Vaikka vieläkin tieto saattaa olla vaikeasti löydettävissä, eikä läheskään kaikkea sitä tietoa, joka voisi olla hyödynnettävissä, ole vielä tarjolla niin tilanne on nyt aivan toinen. Uskonkin, että tällä kehitysvauhdilla internetistä muodostuu lähivuosina sellainen väline, josta hammasteknikollekin on työssään paljon hyötyä ja apua.

Hakupalvelimien osoitteita:

www.altavista.com

AltaVista

www.lycos.com

Lycos

Hammastekniikkaan liittyviä internet-osoitteita:

www.oriola.fi/os-hamma.htm

Oriola Oy Hammasväline

www.pladent.com

Plandent Oyj

www.tendent.com/dentrio

Hammaslaboratorio Dentrio

Kiinnostavia osoitteita löytyy sadoittain. Näillä kuitenkin pääsee hyvin alkuun. Ylläolevien yritysten sivuilta löytyy monipuoliset linkkisivut ja hakupalvelimilla voi etsiä mitä tahansa tietoa.